

Gewone houtwormkever, tabakskever en broodkever

Op de Benelux Pest 2013 beurs konden deelnemers hun determinatiekennis testen met drie verschillende, maar op elkaar gelijkende kevertjes. Het ging om de gewone houtwormkever, de broodkever en de tabakskever. Dat deze kevertjes goed in de hoofden van de deelnemers zaten, bleek uit het feit dat deze drie soorten vaak werden genoemd. In veel gevallen werden ze echter met elkaar verward. Tijd om deze soorten eens onder de loep te nemen.

Gewone houtwormkever
Foto: Siga (CC BY-SA 3.0)

Familie Anobiidae

Het is niet verwonderlijk dat deze keversoorten verward worden. De gewone houtwormkever (*Anobium punctatum* Degeer), broodkever (*Stegobium paniceum* L.) en tabakskever (*Lasioderma serricornes* F.) komen uit dezelfde familie: Anobiidae of klopkevers. Kenmerkend voor de soorten in deze familie is het halsschild dat wordt beschreven als 'capuchonachtig': de kop ligt verborgen onder het halsschild. Bovenstaande soorten lijken met het blote oog qua kleur, vorm en grootte erg op elkaar (zie tabel).

Biologie

De klopkevers zijn voorraad- of houtaantasters. Een verkeerde determinatie kan daardoor tot gevolg hebben dat een ineffectieve bestrijding wordt uitgevoerd, bijvoorbeeld als een voorraadaantaster voor een houtaantaster wordt aangezien.

De ontwikkelingsduur van de drie beschreven soorten is afhankelijk van omgevingsfactoren zoals temperatuur en de kwaliteit van het voedsel. Eieren van de tabakskever komen bijvoorbeeld uit bij temperaturen tussen 19°C en 39°C. Bij lage luchtvochtigheid komen de eieren niet uit. De temperatuurgrenzen van de broodkever zijn 15°C tot 34°C met een minimale relatieve luchtvochtigheid van 35%.

Ook de kwaliteit van het voedsel is van belang. Zo kan de ontwikkeling van larven van de gewone houtwormkever in de natuur slechts een jaar bedragen, maar als in het hout nog maar weinig stikstof aanwezig is, zoals in verwerkt en oud hout, duurt de ontwikkeling langer.

GEWONE HOUTWORMKEVER

De larven van de gewone houtwormkever ontwikkelen zich in hout. Vrouwkevers leggen de eitjes apart of in

groepjes van twee tot vier eitjes per keer in naden en kieren in hout of op de kopse einden. Ook leggen ze hun eitjes in uitvliegopeningen en popkamers in het hout. De larven komen na ongeveer twee tot drie weken uit, waarna ze door het hout heen knagen. De larvale ontwikkeling duurt over het algemeen drie jaar, maar kan tot vijf jaar uitlopen. Aan het eind van het larvestadium maakt de larve een popkamer om in te verpoppen. Het popstadium duurt twee tot acht weken waarna de volwassen kevers door het hout knagen en uitvliegen. De uitvliegopeningen zijn rond met een diameter van anderhalf tot drie millimeter. Zowel hardhout als naaldhout wordt aangetast door deze keversoort.

BROODKEVER

De broodkever is een echte voorraadaantaster. Een vrouwtje legt vijftig tot honderd eitjes per keer, het liefst op donkere plaatsen. Deze komen na ongeveer twee tot vier weken uit. De kleine larven kunnen acht dagen zonder voedsel overleven. Ze zijn door hun grootte in staat om door

Producten waarin broodkevers zijn aangetroffen

- Vogelvoer
- Gedroogde bloemen
- Papier-maché
- Vogelnesten
- Zijdegaren
- Mozaïekfiguren van bonen
- Oude boeken
- Kwasten van dierlijk haar
- Rodenticiden-lokaas
- Poppetjes van gedroogd brooddeeg
- Potpourri
- Medicijnen
- Veren-, insecten- en zadencollecties
- Beanbags
- Tabak
- Visvoer
- Knuffels

kleine openingen te kruipen en kunnen zo in verpakt voedsel terecht komen. Het larvestadium neemt ongeveer vier tot vijf maanden in beslag. Het popstadium vindt meestal plaats in een cocon met voedseldeeltjes en speeksel en duurt ongeveer anderhalf tot drie weken. Deze soort wordt in een breed scala aan producten aangetroffen.

TABAKSKEVER

Hoewel broodkevers zich ook in tabak ontwikkelen, is er een andere klopkever die daar beter toe in staat is, de tabakskever. Deze soort is al eens uitgebreid aan de orde gekomen in DIERPLAGEN Informatie nummer 4-2011. Tabakskevers leggen de eitjes vaak in spleetjes en scheuren in voedselbronnen. De eitjes komen na één tot drie weken uit. De jonge larven trekken weg van het licht op zoek naar voedsel en ook deze larven kunnen door kleine openingen in de naden van verpakkingen kruipen. De larven zijn niet actief onder 17,5°C en kunnen meerdere maanden sluimeren bij lagere temperaturen. Net als bij de broodkever, verpoppen de tabakskevers vaak in een cocon met fragmenten van het substraat. Het popstadium duurt ongeveer twee weken. De tabakskevers worden in een breed scala aan producten aangetroffen, zoals bloem, pinda's, diervoeders, thee en tabak. De volwassen kevers eten hetzelfde materiaal als de larven.

Hoewel deze drie kevers sterk op elkaar lijken, verschillen ze in leefwijze. Een zekere determinatie is dus erg belangrijk om mensen goed te kunnen adviseren en, indien nodig, een effectieve behandeling uit te kunnen voeren.

Broodkever

Foto: Bruce Schoelitsz, KAD

Tabakskever

Foto: Kamran Iftikhar (CC BY-SA 3.0)

Larve tabakskever

Foto: Bruce Schoelitsz, KAD

Soort	Grootte (mm)	Kleur	Dekschilden	Halsschild	Antenneleden
Gewone houtwormkever <i>Anobium punctatum</i>	2,5 - 5	Donkerbruin	Rijen putjes	Gewelfd	Drie laatste langer
Broodkever <i>Stegobium paniceum</i>	2 - 4	Bruin - roodbruin	Fijne lengtestrepen	Glad	Drie laatste langer
Tabakskever <i>Lasioderma serricornes</i>	2 - 4	Roodbruin	Glad	Glad	Gezaagd